

Lapsen hakeminen varhaiskasvatuksesta

4464/05.10.00/2020

Hyvoltk 19.02.2020 § 16

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja Päivi Salminen,
puh. 050 593 9649, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Heinolan kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden käytäntönä on ollut, että huoltajat tai huoltajien valtuuttama henkilö hakee ja tuo lapsen varhaiskasvatuspaikkaan. Heinolan varhaiskasvatuspalveluiden turvallisuussuunnitelmassa on hakijan edellytetty olevan täysi-ikäinen silloin, kun hakija ei ole lapsen huoltaja. Vain esiopetuksessa olevien lasten kulkemisessa noudatetaan perusopetuslain 32§.

Opetushallituksen antamissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa ei ole määräyksiä siitä, voiko varhaiskasvatuspalveluiden tuottaja asettaa vaatimuksia lapsen varhaiskasvatuksesta hakevalle henkilölle. Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 4§:n mukaan huoltajalla on oikeus päättää lapsen hoidosta, kasvatuksesta, asuinpaikasta ja muista henkilökohtaisista asioista. Opetushallituksen mukaan päätös, että vain täysi-ikäinen henkilö voi hakea lapsen varhaiskasvatuksesta, on ristiriidassa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa säädettyjen oikeuksien kanssa.

Opetushallitus katsoo, että varhaiskasvatuspalveluiden tuottaja ei voi olla luovuttamatta lasta varhaiskasvatuksesta huoltajan etukäteen ilmoittamalle henkilölle silloin, kun huoltaja on itse estynyt hakemasta lastaan pelkästään sillä perusteella, että hakija ei ole täysi-ikäinen. Opetushallituksen näkemyksen mukaan asiassa tulisi käyttää tapauskohtaista kokonaisharkintaa ja ratkaisu tulisi tehdä yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Kokonaisharkinnassa tulisi ottaa huomioon lapsen ikä, terveydentila ja kehitystaso, hakijan ikä ja mahdollisuudet vastata lapsen turvallisuudesta, kotimatkan pituus ja liikenneolosuhteet, kuljetaanko matka jalkaisin vai jotain liikennevälinettä käyttäen, kotimatkan ajankohta, kodin olosuhteet ennen ja jälkeen varhaiskasvatuspäivän sekä muut mahdolliset turvallisuuteen vaikuttavat tekijät.

Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja pitää 20.9.2017 tekemässään kannanotossaan perusteltuna, että varhaiskasvatuksen järjestäjille osoitetussa ohjeistuksessa kiinnitettäisiin huomiota Opetushallituksen toteamiin seikkoihin.

Tilanteissa, joissa viranhaltija on eri mieltä huoltajan kanssa lapsen

turvallisuudesta matkojen aikana tehdään viranhaltijapäätös. Koska toimivalta lapsen kulkemisesta päättämiseen on viime kädessä huoltajalla, ei varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstö vastaa lapsen turvallisuudesta matkojen aikana. Jos huoltajan menettelyssä havaitaan puutteita, voi viranhaltija tarvittaessa ottaa yhteyttä lastensuojeluviranomaisiin.

Hyvinvointijohtajan (PH) ehdotus:

Hyvinvointilautakunta päättää, että lapsen voi tuoda tai hakea varhaiskasvatuksesta myös huoltajan määrittämä alle 18 -vuotias henkilö. Asiassa käytetään tapauskohtaista kokonaisharkintaa ja ratkaisu tehdään yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Päätös: Hyvinvointilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Tiedoksianto: Sähköposti päiväkodin johtajat
varhaiskasvatuksen palveluohjaaja
varhaiskasvatusjohtaja